

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Studiegids JenV Academie 2024-2025

Leeraanbod voor alle JenV'ers

JenV ACADEMIE

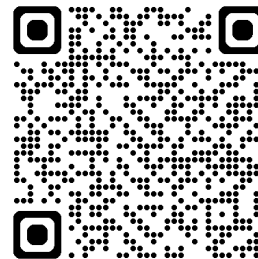
brengt je samen verder

Voorwoord

Welkom bij de JenV Academie. Onze academie biedt een uniek leeraanbod dat is toegespitst op het werkgebied van van het ministerie van Justitie en Veiligheid en van Asiel en Migratie*. We zijn er voor alle collega's, dus ook alle collega's binnen de uitvoeringsorganisaties, die willen werken aan hun persoonlijk leiderschap of vakmanschap.

De trainingen van de JenV Academie zijn actueel en sluiten aan bij de opgave waar we nu voor staan.

In deze studiegids lees je het volledige leeraanbod van onze academie. De praktische informatie, zoals data, duur en voorbereidingstijd, vind je op onze website **www.jenvacademie.nl** of op de JenV-Connectpagina. Laat je door deze gids vooral inspireren en schrijf je in voor onze trainingen!

* Waar in deze gids staat Justitie en Veiligheid, wordt ook Asiel en Migratie bedoeld.

Leiderschap en Organisatieontwikkeling

Het leerveld Leiderschap en Organisatieontwikkeling is voor alle leidinggevenden – formeel én informeel – en voor alle medewerkers met leervragen die kenmerkend zijn voor JenV als organisatie. De rijksbrede visie op publiek leiderschap is daarbij het uitgangspunt.

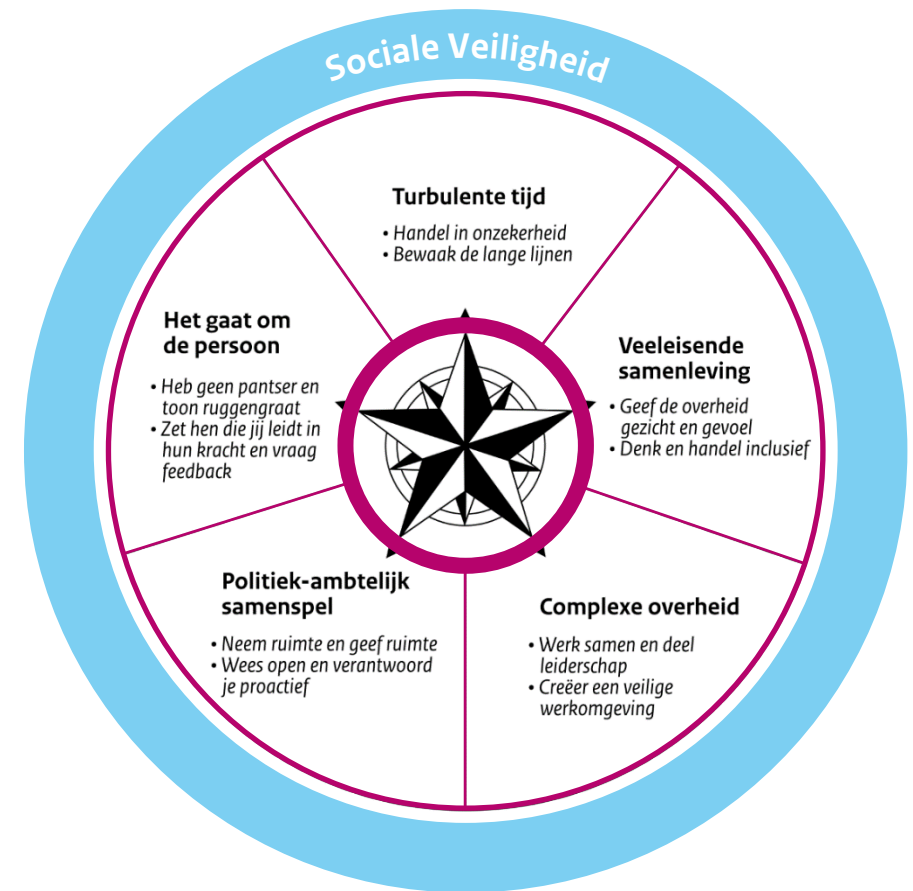
Onderdeel daarvan is het Kompas voor Publiek Leiderschap van Frequin. Het geeft inzicht in welk handelingsperspectief en gedragsrepertoire nodig zijn om te navigeren in turbulente tijden en complexe situaties. Dat betekent dat dit leerveld kennis en vaardigheden biedt voor specifieke vraagstukken: van moreel leerproces tot organisatie-overstijgende samenwerking. Het draagt bij om onze organisatie sociaal veiliger en innovatiever te maken.

De onderliggende leiderschapsvisie gaat uit van faciliterend, verbindend en gedeeld leiderschap, waarbij het niet alleen gaat om het ‘bepalen’ van een koers, maar juist ook het kunnen faciliteren en stimuleren van de juiste spelers op de juiste momenten in de organisatie.

De trainingen uit het leerveld Leiderschap en Organisatieontwikkeling zijn voor de collega's van schaal 7 tot en met 14.

Scan de QR-code voor het aanbod van het onderdeel Leiderschap en Organisatieontwikkeling

Het Kompas Publiek Leiderschap ligt als een fundament onder het leerveld Leiderschap en Organisatie ontwikkeling.
(Mark Frequin, 2021)

Moreel leerproces

Als rijksambtenaar kan het gebeuren dat je beleid moet uitvoeren dat schuurt met jouw eigen morele waarden, of dat je worstelt met een integriteitsvraagstuk. In een moreel leerproces leer je wat je kunt doen en waar je beweegruimte kunt zoeken. Het zorgt er ook voor dat je een goede afgewogen beslissing kunt nemen, ook als het lastig is. De JenV Academie heeft in samenwerking met de Centrale Organisatie Integriteit verschillende leeractiviteiten ontwikkeld die ons morele leerproces ondersteunen.

Door maatschappelijke ontwikkelingen zien we ook bij JenV de urgentie toenemen om morele gesprekken met elkaar te voeren. De JenV Academie en Governance & Integrity organiseren daarom een reeks digitale masterclasses waarin leidinggevend worden meegenomen langs de verschillende bouwstenen van het morele leerproces: van preventie tot reconstructie na morele stress en de sleutelrol die leidinggevend hierbij hebben.

Er is ook een training voor teams. Daar kunnen vragen onderzocht worden als: Hoe gaan we om met grote verschillende (politieke) inzichten tussen collega's? Wat doen we bij grensoverschrijdend of onwenselijk gedrag? De training draagt bij aan de preventie van sociale onveiligheid, morele stress, morele verwonding (moral injury) en integriteitsschending. Alle deelnemers van de training kunnen gebruikmaken van aanvullende coaching en begeleiding.

Deze training maakt ook deel uit van de Opleiding Beleid

Integriteit op tafel voor leidinggevend

Integriteit is binnen JenV een breed en belangrijk begrip. Aandacht voor integriteit is cruciaal voor het vertrouwen in de organisatie, zowel intern als extern. Het vergroot bovendien de weerbaarheid tegen onethisch en ongeoorloofd gedrag.

Tijdens de training word je geconfronteerd met vragen als: Hoe zorgvuldig ga jij om met vertrouwelijke informatie? Ben je transparant over welke informatie je deelt met bestuurders of Kamerleden? Wat vind jij (on)geoorloofd gedrag als het gaat om relatiegeschenken en dienstreizen? Spreek je collega's aan die het minder nauw meenemen met integriteitsvraagstukken? Heb je zelf wellicht blinde vlekken? Vooroordelen en emoties kunnen je morele kompas immers vertroebelen.

Na de tweedaagse training ben je in staat om mogelijke integriteitsschendingen te herkennen en daaraan de juiste opvolging te geven. Je kunt het gesprek over integriteit aangaan en je collega's stimuleren dit ook te doen. Je krijgt handvatten om een dialoog met medewerkers over een dilemma te begeleiden. Kortom, je leert het precaire onderwerp 'integriteit' op tafel te leggen en het bespreekbaar te maken in het dagelijks werk.

Samenwerken met je brein

Hoe kan het dat ons brein de basis is van alles, maar dat we zelden iets leren over de werking ervan? Bijvoorbeeld over het feit dat de meeste mensen hun hersenen dagelijks tegenwerken. In dit programma leer je hoe dat komt en vooral hoe je dit kunt afleren. En dat is belangrijk. Want werkdruk is één van de grootste oorzaken van sociale onveiligheid.

Vanuit de neuropsychologie leer je verschillende vaardigheden om met hoge werkdruk en stressvolle situaties om te gaan. Je leert patronen doorbreken en ontwikkelt handelingsperspectief door te oefenen met voorbeelden uit de werkpraktijk. Het programma wordt geleid door neuropsycholoog Linde Nieman, die hiervoor een eigen wetenschappelijk onderbouwde methode ontwikkelde.

Er is een online masterclass en een focustraject, dat bestaat uit twee fysieke bijeenkomsten en twee online coachingsmomenten. Je krijgt antwoord op vragen als: Waarom raak ik zo snel en makkelijk afgeleid? Waarom krijg ik soms het gevoel door de bomen het bos niet meer te zien? Hoe ga ik om met de oneindige stroom aan (digitale) informatie? Dit helpt je om je stressniveau aanzienlijk te verlagen en werkproductiviteit te verhogen.

Zie elkaar!

De kracht van verschillen, dat is waar het in de training ‘Zie elkaar’ om gaat. Er wordt veel gesproken over diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid, maar de ander écht begrijpen en je daartoe verhouden, is soms makkelijker gezegd dan gedaan. Deze training – die bestaat uit vier filmportretten en vier dialoogsessies – helpt om met elkaar in gesprek te gaan over diversiteit en inclusie binnen het team of de organisatie.

In de filmportretten vertellen JenV-medewerkers op een persoonlijke en soms indringende manier hoe zij inclusie binnen hun organisatie beleven. Het gaat zowel om zichtbare verschillen (bijvoorbeeld in gender of migratieachtergrond) als onzichtbare verschillen (bijvoorbeeld in opleidingsniveau, geloofsovertuiging of seksuele geaardheid).

Na het zien van de portretten gaat het team met elkaar in gesprek onder begeleiding van een ervaren dialoogbegeleider. Daarna zijn de teamleden beter in staat om eigen vooroordelen te herkennen, hiermee om te gaan en meer inclusief met elkaar samen te werken. Dit zorgt voor een effectiever team!

Spreeken als er iets op het spel staat

Een pitch, een speech, een moeilijk gesprek met iemand uit je team, tegen-spraak bieden aan de minister of ambtelijke leiding. Op deze momenten is het belangrijk hoe je op anderen overkomt. Dit programma geeft je handvatten om controle te houden op wat je zegt, en vooral h^óe je het zegt.

Het programma is er voor alle JenV'ers die zich comfortabeler en krachtiger willen voelen tijdens het spreken. Er is een training voor medewerkers en voor lidinggeevenden genaamd 'Sprekende leiders'. Ook is er een training voor teams. Je leert over houding, charisma, verbinding in interactie, dynamiek in spreken, stemgebruik en omgaan met spanning en druk. Je krijgt inzicht in wat jij nodig hebt om ontspannen en authentiek te spreken, want dat is voor iedereen anders.

De trainingen worden gegeven door ervaren docenten van PresentU, een trainingsbureau dat professionals uit het bedrijfsleven, overheidsorganisaties en politieke partijen traint in spreken en presenteren. Trainers van PresentU hebben een professionele performance achtergrond en uitgebreide ervaring in het ontwikkelen en vormgeven van nieuw gedrag.

Je kunt ook kennismaken met dit programma via een online masterclass.

Deze training maakt ook deel uit van de [Opleiding Beleid](#)

Generatiemanagement

Van babyboomers tot generatie Z; binnen organisaties neemt de diversiteit tussen generaties toe. Ook bij JenV. Momenteel zijn er maar liefst vijf generaties actief op de werkvloer. Deze diversiteit aan medewerkers zorgt voor uitdagingen, maar ook voor veel kansen.

Het verschil in generaties leidt wel eens tot verwarring, misschien zelfs tot irritatie binnen teams. Dat is jammer, want als je gebruikmaakt van die verschillen en die op de juiste manier inzet, kan het juist tot betere resultaten leiden. Het is daarbij belangrijk dat iedereen goed naar elkaar luistert en de ander écht probeert te begrijpen. Als je de drijfveren van de ander kent, wordt samenwerken gemakkelijker.

Tijdens de training, die plaatsvindt in groepsverband, spelen acteurs scènes waarin de generatieconflicten tot leven komen. Je geeft input om de scènes opnieuw te laten spelen, zo wordt zichtbaar wat er leeft. Deze training creëert bewustwording en brengt het – soms ongemakkelijke – gesprek op gang. Het is een ervaring die verbindt en waaraan je met elkaar kunt blijven refereren.

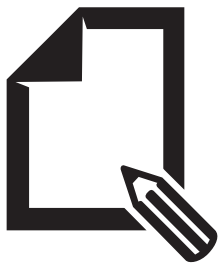

Feedback geven op nota's en rapporten

Waar moet ik op letten bij het beoordelen van een nota die door een (beleids-) medewerker is geschreven? Wat kan ik schriftelijk afdoen en wat moet ik absoluut met mijn medewerker bespreken? Hoe geef ik feedback die zowel duidelijk als opbouwend is?

Dat zijn vragen die centraal staan in de training Feedback geven op nota's en rapporten. In de training behandelen we de eisen waaraan een nota of rapport moet voldoen, beoordeel je zelf (opnieuw) een door een medewerker geschreven nota en krijg je advies over de juiste handelswijze bij het bespreken van een beoordeelde tekst van een medewerker.

De training geeft handvatten voor de inhoudelijke en taalkundige beoordeling van nota's die door anderen geschreven zijn. Daarnaast gaat de training in op het geven van feedback over teksten. In twee dagdelen bespreek je met de docent de theorie en oefen je in het beoordelen van nota's en het geven van feedback.

Vuurmakers, voor jonge leidinggevendenden

Vuurmakers is een leiderschapstraining voor jonge ambtenaren. Dit programma is opgezet om jou, als jonge ambtenaar, te helpen je vuur en bevologenheid te behouden binnen de organisatie. Het doel is om je bewust te maken van jouw kracht en vermogen om bij te dragen aan een menselijke en betrouwbare overheid.

De JenV Academie heeft samen met de Directie X en de Vuurmakers dit traject ontwikkeld om je uit te dagen en je te ondersteunen in je groei. Het doel is niet alleen om jouw talenten te koesteren, maar ook om innovatieve oplossingen te bedenken voor uitdagingen binnen de organisatie. We geloven dat uitwisseling van ideeën tussen verschillende afdelingen essentieel is voor een dynamische en toekomstbestendige organisatie. Door deel te nemen aan dit programma krijg je de kans om samen te werken met andere gedreven collega's en nieuwe perspectieven te ontdekken zodat je met energie en enthousiasme blijft bijdragen aan de gezamenlijke missie van JenV.

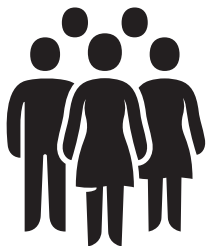

Leergang Faciliterend leiderschap

De leergang Faciliterend Leiderschap is een innovatief verandertraject, speciaal ontwikkeld voor alle formele en informele leidinggevendenden van JenV, open vanaf schaal 8. Het is opgebouwd rond de kernprincipes van faciliterend, verbindend en gedeeld leiderschap, waarbij de nadruk ligt op het ondersteunen van medewerkers, het stimuleren van samenwerking en het creëren van een sociaal veilige en inclusieve werkomgeving.

Door middel van drie modules – die zich richten op persoonlijk leiderschapsontwikkeling, proces en teambewustzijn en dynamiek binnen de organisatie – biedt het programma deelnemers tools en inzichten die nodig zijn om effectief te navigeren in de complexe en politiek geladen omgeving van JenV. Dat betekent dat je leert schakelen in een crisisorganisatie met oog voor de lange termijn. Je leert hoe je organisatie- en vraagstukoverstijgend kunt samenwerken en hoe je jouw eigen doelen kunt verbinden aan de bredere organisatiedoelen. De leergang zet in op de ontwikkeling van leiderschap die nodig is om JenV te transformeren tot een lerende en responsieve organisatie.

Deze leergang is tot stand gekomen in co-creatie met experts van Better Future en Leiden Leadership Center en medewerkers en leidinggevendenden van JenV. Deze leergang is open voor individuele inschrijving, maar ook voor afdelingen en organisatieonderdelen, waarbij ook rekening gehouden kan worden met maatwerk.

Betekenisvolle werkrelaties

In deze complexe en turbulente tijd werken we vaak opgavegericht, zeker in situaties waarin er geen gemakkelijke antwoorden zijn. Door de toenemende onvoorspelbaarheid van ons werk wordt samenwerking ingewikkelder, terwijl we elkaar tegelijkertijd harder nodig hebben. Ook binnen het politiek-ambtelijk samenspel.

We werken in wisselende teams, vanuit wisselende rollen. De kwaliteit van onze werkrelaties bepaalt grotendeels de kwaliteit van ons werk. Werkrelaties waarin we ons niet thuis voelen nodigen niet uit tot samenwerking en creativiteit. Dat verklaart waarom we soms geen initiatief nemen, ons talent niet inzetten en in verkeerde patronen verzeild raken.

In deze tweedaagse training, onder leiding van de bekende gedragswetenschapper Ina Ahuis, leer je hoe je werkrelaties kunt verbeteren. Goede werkrelaties hebben te maken met de mate waarin we relevante informatie op tafel leggen, de vrijheid nemen om van mening te verschillen en de kracht om de spanning van het onbekende aan te gaan. Zo kunnen we constructief zijn en betekenisvol bijdragen aan ontwikkeling en innovatie!

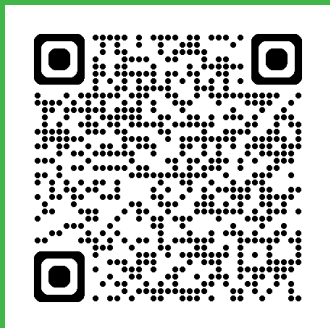

Vakmanschap

De JenV Academie definieert Vakmanschap als ‘goed je werk doen binnen de afspraken die we in de democratische rechtsorde met elkaar hebben gemaakt’. Wat is jouw rol als (beleids)medewerker of leidinggevende hierin? Waarin kun je jouw talent kwijt?

Het leerveld Vakmanschap helpt om ons werk ethisch verantwoord, vanuit engagement en op excellente wijze te doen. Dit betekent blijven in een snel veranderende wereld, opgabegericht werken, sturen op de lange termijn en openstaan om te leren. Kortom, het versterken van je vakmanschap!

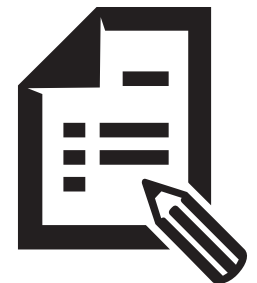
Scan de QR-code voor het aanbod van het onderdeel Vakmanschap

Doelgericht en duidelijk schrijven

Goede communicatie is de basis van goede samenwerking. In de training Doelgericht en duidelijk schrijven krijg je antwoord op vragen als: Hoe schrijf ik een goed vergaderverslag? Hoe schrijf ik een aansprekend artikel voor intranet? Wat moet ik opnemen in een overtuigend voorstel of advies? Hoe maak ik een aantrekkelijke uitnodiging voor een bijeenkomst?

Doelgericht en duidelijk schrijven is een praktische training specifiek voor ondersteuners, waarin je leert over de opbouw van verschillende soorten stukken en het onderscheiden van hoofd- en bijzaken. Maar je krijgt ook praktische tips voor de formulering en afwerking van je teksten. Je oefent veel met opdrachten op basis van bestaande JenV-teksten en er is volop ruimte voor je eigen vragen.

Tijdens de training, die bestaat uit drie dagdelen, krijg je inzicht in jouw eigen schrijfkwaliteiten en helpen de zeer ervaren trainers je met de punten die je nog kunt verbeteren.

De rolbewuste informatieprofessional

De arbeidsmarkt verandert in hoog tempo. Organisaties zijn voortdurend in beweging om toekomstbestendig te blijven. Dit heeft als gevolg dat rollen op de werkvloer veranderen en nieuwe kernvaardigheden vereisen. Dit geldt ook voor informatieprofessionals.

Als moderne informatieprofessional moet je niet alleen vakinhoudelijke kennis hebben, maar ook over vaardigheden beschikken om te kunnen verbinden en aansluiting te vinden bij andere disciplines. Met deze training helpen wij jou als informatieprofessional de zogenoemde 'human skills' te ontwikkelen die je nodig hebt om jouw rol succesvol en overtuigend in te vullen.

Tijdens de training, die bestaat uit vier dagdelen, analyseer je jouw organisatie, jouw rol in de organisatie en jouw communicatiestijl. Je leert ook hoe je jezelf strategisch en krachtig kan profileren binnen de organisatie.

Introductie projectsecretaris

Steeds vaker werken we bij JenV projectmatig en opgavegericht. Dat vraagt om een andere manier van werken, bijvoorbeeld intensieve samenwerking met andere teams, organisatieonderdelen of ministeries. Ieder project heeft naast een projectleider ook een projectsecretaris. Een verantwoordelijke en veelomvattende taak. Je bent de spreekwoordelijke spin in het web en het schaap met vijf poten.

In deze introductie cursus krijg je inzicht in wat de functie van projectsecretaris inhoudt. Je leert over de verschillende rollen in een project, het inrichten van een projectdossier, het belang en toepassen van een planning en de ins en outs van de financiële projectadministratie. Je krijgt ook uitleg over wat projecten en programma's zijn, waarom deze worden gestart en wat het verschil is met werken in de lijn.

Tijdens de training is er ook ruimte voor gesprekken met ervaren projectsecretarissen. Zo krijg je een goed beeld van de rol van projectsecretaris en kun je beoordelen of het aansluit bij jouw talenten.

Basiscursus Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Vrijwel iedere JenV-medewerker werkt weleens met persoonsgegevens. Het is belangrijk dat we daar binnen onze organisatie zeer zorgvuldig mee omgaan. In deze online training leer je de basisprincipes van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) kennen. We gaan in op de vraag wanneer de wet van toepassing is en lopen de belangrijkste basisprincipes met elkaar door.

Je kunt dan denken aan begrippen als rechtmatigheid (de verwerkingsgrondslagen), de rolverdeling tussen verwerker(s) en verwerkingsverantwoordelijke(n) en de rechten van betrokkenen. Maar je leert ook wat je moet doen bij beveiligings- en datalekken. En belangrijker, je leert hoe je die kunt voorkomen! Om de basisprincipes uit te leggen, gebruiken we vooral voorbeelden uit de JenV-praktijk. Dat zorgt voor een praktische training waarmee je meteen concreet aan de slag kunt. Het is een must voor elke JenV-medewerker die op welke manier dan ook in aanraking komt met persoonsgegevens.

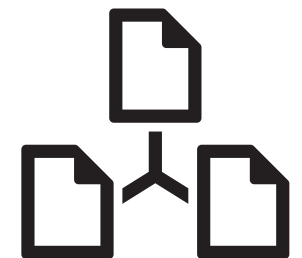

Peer to Peer Advies

Hoe kunnen signalen over matchfixing leiden tot strafrechtelijke onderzoeken? Wat is de beste strategie om het aantal jongerenrechtbanken op te schalen? Waar moeten opvanglocaties voor vluchtelingen aan voldoen op het gebied van veiligheid? Dit zijn enkele voorbeelden die deelnemers aan dit programma onderzochten voor respectievelijk NOC*NSF, Stichting Jongerenrechtbanken en het Leger des Heils.

Peer to Peer Advies is een leer-werkprogramma waarin je als deelnemer met een urgent adviesvraagstuk aan de slag gaat. Uit een breed aanbod van adviesopdrachten kies je zelf voor welke opdrachtgever uit het JenV-werkveld je dit wilt doen. Per definitie zal dit buiten de overheid zijn: in het bedrijfsleven of bij een not for profit instelling.

Het leer-werkprogramma duurt vier maanden. Je doorzettingsvermogen en creativiteit zullen op de proef worden gesteld!

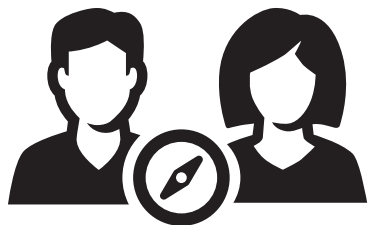

Beleidskompas – OGW/PPM

Zodra je aan de slag gaat met een maatschappelijk opgave, herziening van bestaand beleid of een nieuw beleidsdossier, maak je als beleidsmedewerker idealiter gebruik van het Beleidskompas. Het Beleidskompas biedt houvast en structuur, omdat je op basis van een goed doordacht vijfstappenplan beleid gaat ontwikkelen.

De methodiek van Opgavegericht Werken (OGW) is helpend bij een praktische en zorgvuldige uitvoering van de vijf stappen van het Beleidskompas. In deze training worden het Beleidskompas en Opgavegericht Werken geïntegreerd aangeboden. Je wordt gewezen op praktische tools en instrumenten die jou als beleidsmedewerker helpen in de beleidsvormende fase. Ook maak je kennis met de 12 essenties van Project- en Programmamanagement (PPM).

Deze training is bedoeld voor de ervaren beleidsmedewerker. In deze training krijgt jouw eigen beleidsdossier een prominente plek en tegelijkertijd maak je kennis met JenV'ers van andere directies die net als jij werken aan een veilige en rechtvaardige samenleving. Zo kunnen we als JenV'ers van en met elkaar te leren!

Programma EU

Binnen JenV krijgt een groeiend aantal dossiers een Europees karakter. De uitdagingen waar wij voor staan houden immers niet op bij onze landsgrenzen. Denk aan de bestrijding van de georganiseerde misdaad, de aanpak van cybercriminaliteit of beleid rondom asiel en migratie. Daarom is het van belang om te investeren in kennis over de Europese Unie.

Er worden lezingen georganiseerd met sprekers die ruime ervaring hebben in Brussel en die de raakvlakken met het werk bij Justitie kunnen belichten. Voor wie zich meer wil verdiepen zijn er de EU-Colleges, waarin je alle relevante processen leert kennen rondom de EU-besluitvorming. Ook kun je de training EU-onderhandelingstechnieken volgen die wordt gegeven door docenten van Instituut Clingendael. Het Programma EU wordt afgesloten met een bezoek aan Brussel.

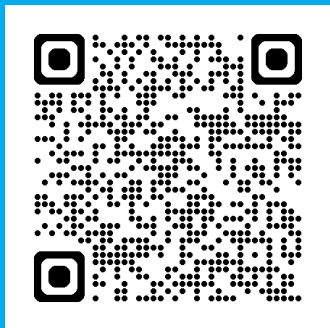
Dit programma is gemaakt in nauwe samenwerking met Directie Europese en Internationale Aangelegenheden (DEIA).

Opleiding Beleid

De opleiding Beleid levert een bijdrage aan de competentieontwikkeling van beleidsmedewerkers van JenV. Binnen de opleiding worden trainingen afgestemd aan- en passend bij het (senior)profiel van de medewerker. De opleiding helpt om de rijksbrede, methodische uniformiteit van beleidsvorming en uitvoering te verbeteren. De Beleidscyclus en het Beleidskompas zijn het ankerpunt van vrijwel alle trainingen.

De opleiding versterkt ook de binding tussen JenV-collega's, de verschillende JenV-(beleids)afdelingen en organisatieonderdelen, door elkaar te ontmoeten en samen te werken. De opleiding start met een introductie over JenV en de relevante stakeholders, binnen en buiten het bestuursdepartement. Je kunt kiezen voor basiskennis of verdiepende trainingen gericht op vaardigheden en reflectie in jouw werk.

Scan de QR-code voor het aanbod van het onderdeel Opleiding Beleid

Staatsrecht en staatsinrichting

De Grondwet, de Volksvertegenwoordiging, de Scheiding der Machten. De meeste collega's weten globaal hoe de Staat der Nederlanden is ingericht. Maar hoe zit het nu precies? Deze training, die bestaat uit twee dagdelen, behandelt de uitgangspunten van het staatsrecht en de inrichting en werking van het staatsbestel in Nederland, in het bijzonder de inhoud van de Grondwet, de beginselen van democratie en rechtsstaat en de verhouding tussen regelgeving, bestuur en rechtspraak.

Uiteraard is er aandacht voor de positie van de rijksambtenaar binnen de staatsrechtelijke en politieke verhoudingen, en meer specifiek, die van de beleidsmedewerker bij het ministerie van Justitie en Veiligheid. Deze en andere kwesties zullen op een luchtige en interactieve wijze worden besproken en bediscussieerd. Of zoals een van de deelnemers van de training het verwoordde: *'De stof is soms een beetje taai, want het blijft staatsrecht, maar de kundige docenten houden het licht en luchtig'*.

Beleidskompas JenV-beleid

Het Beleidskompas is de centrale werkwijze voor het maken van beleid bij de Rijksoverheid. Het biedt concrete handvatten om de juiste informatie op het juiste moment in een beleidsproces op tafel te krijgen. Het Beleidskompas ondersteunt beleidsmakers, wetgevingsjuristen, uitvoerders en andere belanghebbenden.

Het Beleidskompas biedt een verbeterde structuur om beleid te ontwikkelen. Het is een vijfstappenplan. Bij elke stap wordt gekeken welke belanghebbenden betrokken moeten worden, zodat je deze stap in co-creatie kunt uitvoeren. Als je de structuur vanaf het begin van de beleidsvoorbereiding volgt, doe je het proces zorgvuldig, bekijk je verschillende opties, betrek je alle relevante belanghebbenden en neem je alle kwaliteitseisen mee.

Deze training is bedoeld voor beginnende beleidsmedewerkers en is gericht op het toepassen van het Beleidskompas en de verwevenheid met omgevingsgericht werken.

Gedragsinzichten en doenvermogen voor beleid

Het gedrag en de keuzes van burgers hebben grote invloed op de beleids-terreinen waar de overheid zich mee bezighoudt. Denk bijvoorbeeld aan het voorkomen van criminaliteit of overlast. Het toepassen van wetenschappelijke gedragsinzichten kan beleid dus effectiever maken.

Tijdens deze training, die uit twee dagdelen bestaat, delen de docenten de laatste kennis over gedragsinzichten voor beleidsontwikkeling en beleids-evaluatie. Door praktijkgerichte en interactieve opdrachten krijg je inzicht in jouw eigen denk- en doenvermogen en in die van jouw doelgroep. Doenvermogen is het vermogen om in actie te komen en vol te houden, zelfs bij tegenslagen. Mensen moeten beleid en wet- en regelgeving immers niet alleen begrijpen, maar er ook naar kunnen handelen. Na deze training weet je hoe je van een beleidsdoel naar een gedragsdoel komt en van een gedragsdoel naar een effectieve interventie.

Parlementaire en politieke processen – van beleid tot wetsvoorstel

Je bent opgeleid als beleidsmedewerker, dat betekent niet alleen dat je beleidsvragen boven tafel krijgt en inhoudelijk sterke dossiers en nota's schrijft. Jouw vak bestaat ook uit effectief communiceren met collega's uit de parlementaire en politieke lijn.

Deze training bestaat uit een theoretisch en praktisch deel en duurt een dag. In het theoretische deel leer je van de collega's van Directie Bestuursondersteuning hoe de parlementaire en politieke processen lopen, formeel en informeel. En welke route je moet en kan nemen om jouw beleid op de agenda te krijgen.

In je werk als beleidsmedewerker zul je ook toelichting moeten geven aan de stakeholders en de minister moeten voorbereiden op Kamervragen. In het praktische gedeelte van de training leer je daarom schriftelijke technieken om je boodschap te formuleren op een manier dat het begrijpelijk is en beklijft. Je leert hoe het mondeling vragenuur in de praktijk werkt waarbij je aan de slag gaat met een actueel beleidsdossier.

Beleid spreekt niet voor zich

Je hebt een sterk beleidsvoorstel geschreven, je hebt je ziel en zaligheid erin gelegd; nu is het tijd om je beleid aan de man te brengen. Maar beleid spreekt niet voor zich. Je zult jouw beleid krachtig moeten presenteren, aan bewindspersonen, collega's en burgers. Vind je dat spannend? Deze training geeft je handvatten om je boodschap ontspannen en overtuigend over te brengen.

Je oefent uitgebreid verschillende spreektechnieken. Je leert over houding, ruimtegebruik, contact met je publiek, dynamiek in spreken, stemgebruik en hoe je kunt omgaan met spanning en zenuwen.

Daarna ga je concreet aan de slag met je beleid. Je oefent verschillende situaties waarin je je beleid moet presenteren. Denk aan een gesprek met de minister, gesprekken met collega's in de uitvoeringsorganisaties, burgers en belanghebbenden. Je leert hoe je je verhaal helder en duidelijk kunt overbrengen in een taal die de ander ook begrijpt.

Serious Game: omgaan met signalen

De Nederlandse School voor Openbaar Bestuur heeft de Serious Game: Omgaan met signalen ontwikkeld. Dit simulatiespel is gericht op beleidsmedewerkers bij JenV die in aanraking komen met allerlei signalen rondom het beleid waaraan zij werken: vermoedens, indicaties, of waarschuwingen. Op het moment dat signalen zich voordoen, zijn ze lastig te herkennen of op relevantie in te schatten. Pas later, of zelfs achteraf, blijkt soms welke betekenis deze signalen hebben en volgt mogelijk het inzicht dat het zinvol was geweest om eerder in actie te komen. Maar achteraf is te laat. In de wirwar van signalen is het steeds aan jou als ambtenaar om in te schatten wat je ermee doet.

In dit spel kruip je in de huid van verschillende stakeholders uit het openbaar bestuur en ga je aan de slag met allerlei dynamieken die zich voordoen rondom de maatschappelijke opgave waaraan zij werken. Doel van het spel is bewustwording van het eigen handelen, keuzes en beslissingen en hoe je bewuster, gericht en strategischer om kunt gaan met signalen. De training duurt een dagdeel.

(Beslis)nota's en rapporten schrijven

Hoe schrijf ik een nota, memo of rapport dat goed leesbaar, begrijpelijk en overtuigend is? Hoe bouw ik mijn stukken op? Hoe krijg ik draagvlak voor mijn stukken? Hoe krijg ik ze door de ambtelijke lijn? Dat zijn vragen die in de training '(Beslis)nota's en rapporten schrijven' worden beantwoord. We werken in deze tweedaagse training met vakgerichte oefeningen en opdrachten, maar ook jouw eigen stukken komen ruimschoots aan bod. Daardoor krijg je inzicht in de punten waar jij de komende tijd het beste aan kunt werken.

Speciale aandacht is er voor de beslisnota. Dat is een nota die door de bewinds-persoon wordt gebruikt bij de besluitvorming. Bij de toezending van deze stukken aan de Eerste of Tweede Kamer worden de JenV-beslisnota's openbaar gemaakt. Je leert hoe je bij JenV een goede beslisnota opstelt en openbaar maakt.

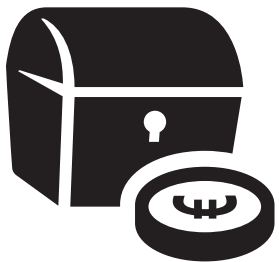

Verbreed je financiële kennis

Tijdens deze training nemen we je mee in de wereld van de begrotingscyclus, claims en de algehele Rijksbegroting. Naast de overdracht van de theoretische kennis – van budgettair beleid, de JenV-begroting, de P&C-cyclus van JenV en de planning van FEZ – is er volop ruimte voor interactiviteit. Gedurende de training wordt een actuele casus uit de praktijk besproken. In een simulatie zullen we de beleidsprioriteiten en de verdeling van middelen binnen JenV nabootsen. En dan zul je – weer eens – ervaren dat geld uit de schatkist maar één keer kan worden uitgegeven!

Na het volgen van de training, die bestaat uit een dagdeel, kun je uitleggen wat de belangrijkste momenten zijn in de begrotingscyclus en de spelers benoemen die daarbij betrokken zijn. Daarnaast kun je uitleggen hoe het begrotingsbeleid gestalte krijgt en aangeven hoe budgettair beleid werkt, met begrotingsnormen, uitgavenkaders en schuld- en tekortnormering. Kortom, je weet hoe de financiële besluitvorming binnen de Rijksoverheid werkt en wat de gevolgen daarvan zijn voor jouw werk!

In ontwikkeling

De opleiding Beleid is volop in ontwikkeling. Binnen de JenV Academie wordt gewerkt aan nieuwe programma's die in de tweede helft van 2025 zullen worden aangeboden. Dat zijn onder meer:

Intervisie

Als beleidsmedewerker kun je in de dagelijkse praktijk tegen problemen aanlopen bij de uitvoering van je werk. In de hectiek van alle dag is het lastig om tijd en ruimte te maken voor reflectie over ethische, complexe of lastige werkvragen. Tijdens intervisiebijeenkomsten reflecteer je samen met collega's op deze zaken en wissel je ervaringen uit.

Podcastserie: beleidsdossier onder de loep

In dit format staat de gehele podcastserie in het teken van één beleidsdossier. Tijdens elke aflevering wordt een stap binnen de beleidscyclus besproken en worden verschillende belanghebbenden geïnterviewd. Er is ruim aandacht voor de politieke, parlementaire en beleidsmatige aspecten van het vak beleid.

Bruggenbouwen (werkbezoeken)

Dit programma is ontworpen om de kloof tussen beleidsmedewerkers, de uitvoeringsorganisaties en de samenleving te verkleinen. Het doel is om beleidsmedewerkers beter inzicht te geven in de praktijk van de uitvoering en om duurzame samenwerkingsverbanden te ontwikkelen.

Beleidskeuzes uitgelegd, CW3.1

We horen je denken: CW3.1, wat is dat? Geen zorgen, in deze e-learning leer je alles over 3.1 van de Comptabiliteitswet. Dit wetsartikel heeft onder meer betrekking op doeltreffendheid, doelmatigheid, monitoring en evaluatie van beleid. Aan de hand van een casus krijg je tools aangereikt die je kunt toepassen in je werk.

Contact met de JenV Academie

- Heb je als team, directie of organisatieonderdeel een complexe leer- of ontwikkelvraag? Dan kun je bij ons terecht voor leeradvies op maat.
- Informatie over ons aanbod en mogelijkheid om je voor een activiteit aan te melden vind je op onze website www.jenvacademie.nl
- Stel je vraag via de pagina 'contact' op www.jenvacademie.nl of stuur een e-mail naar jenvacademie@minjenv.nl.

JenV **ACADEMIE**

brengt je samen verder

Uitgave

JenV Academie

Directie Personeel en Organisatie

Ministerie van Justitie en Veiligheid

jenvacademie@minjenv.nl

September 2024